

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-11-12

Vår referens

Ghazal Delafrouz

Utredningssekreterare

ghazal.delafrouz@malmo.se

Intern kontroll - Återrapportering av risker med höga riskvärden

GYVF-2025-4320

Sammanfattning

Intern kontroll är en del i Malmö stads kvalitets- och utvecklingsarbete och syftar till att säkerställa att lagar, policyer, rutiner och andra styrdokument följs och att allvarliga fel upptäcks och åtgärdas. En god intern kontroll tillser att verksamhetssystem och rutiner är ändamålsenliga, att redovisning är korrekt, att information rörande verksamheten är god och att verksamheten skyddas mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar.

Arbetet med intern kontroll bygger på riskanalyser som genomförs inom respektive förvaltning för att identifiera, värdera och föreslå hantering av risker. De risker som bedöms vara prioriterade omsätts i internkontrollplaner bestående av planerade granskningar och direktåtgärder. Föreliggande rapport avser återrapportering av risker med höga riskvärden som inte ingår i intern kontrollplan.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner återrapportering av risker med höga riskvärden som inte ingår i intern kontrollplan.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse GVN 2025-11-28 Intern kontroll - Återrapportering av risker med höga riskvärden

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2025-11-19

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2025-11-28

Beslutet skickas till

Stadsrevisionen för kännedom

Ärendet

Intern kontroll är en del i Malmö stads kvalitets- och utvecklingsarbete och syftar till att säkerställa att lagar, policyer, rutiner och andra styrdokument följs och att allvarliga fel upptäcks och åtgärdas. En god intern kontroll tillser att verksamhetssystem och rutiner är ändamålsenliga, att redovisning är korrekt, att information rörande verksamheten är god och att verksamheten skyddas mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar. Intern kontroll är en process som bygger på en samverkan mellan såväl den politiska ledningen som ansvariga chefer och övriga medarbetare. Processen – som beskrivs i Malmö stads reglemente för intern kontroll – syftar till att med en rimlig grad av säkerhet uppnå:

- att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv,
- att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig, samt
- att lagar, förordningar och styrdokument följs.

Arbetet med intern kontroll bygger på riskanalyser som genomförs inom respektive förvaltning för att identifiera, värdera och föreslå hantering av risker. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens riskanalys förankras årligen i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden genom workshop med representanter från alla nämndens partier. De risker som bedöms vara prioriterade omsätts i en internkontrollplan bestående av planerade granskningar och direktåtgärder. Risker med höga riskvärden (riskvärde 15–25) där befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka, återrapporeras till nämnden två gånger per år. Föreliggande rapport avser återrapporering av risker med höga riskvärden där befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka och som därför inte återfinns i internkontrollplanen.

Återrapporering av risker med höga riskvärden som inte ingår i intern kontrollplanen

I föreliggande ärende återrapporeras risker med höga riskvärden som inte återfinns i internkontrollplanen.

Risk för få frånvaroutredningar i förhållande till frånvarostatistik

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidarehantering	Till plan
Risk för få frånvaroutredningar i förhållande till frånvarostatistik	4. Troligt	4. Allvarligt	16 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka*	Nej
Beskrivning av risk Risk att för få frånvaroutredningar genomförs i förhållande till frånvarostatistik på grund av otillräcklig kunskap om rutiner avseende frånvaroutredningar vilket kan leda till att eleverna inte uppnår gymnasieexamen eller gör avbrott.					
Riskansvarig Avdelning elevhälsa och samordning					

Kommentar:

För att öka kunskapen om rutiner för frånvaroutredningar har avdelningen för elevhälsa och samordning under våren 2025 fortsatt arbetet med kunskapshöjande insatser riktat till skolledning, elevhälsopersonal och lärare. Utbildningscheferna har under hösten 2025 genomfört en workshop med rektorerna i syfte att utveckla gymnasieskolornas frånvaroarbeta. Workshopen har bland annat haft fokus på skolornas frånvarostatistik och antal genomförda frånvaroutredningar med utgångspunkt i skollagens krav. Avdelningen för kvalitet och utveckling erbjuder skolledningen vidare stöd i att analysera frånvarodata.

En översyn av förvaltningens rutiner för frånvaro och dokumentationsstöd för frånvaroutredningar samt en uppföljning av problematisk skolfrånvaro, pågår under 2025. Översynen tar sin utgångspunkt i en extern granskning som genomförts på en av gymnasieskolorna under hösten 2024, som bland annat hade fokus på frånvaroutredningar.

Elevhälsopersonal, bland annat psykologer, kuratorer och skolsköterskor, har tagit del av fortbildning för kartläggning och analys av skolfrånvaro, i syfte att höja kvaliteten på frånvaroutredningarna.

Skolsocialt team ger stöd till enskilda elever som har problematisk skolfrånvaro och till deras vårdnadshavare. Skolsocialt team utvecklar sitt arbete under 2025.

Föräldraskapsstödjare har under 2025 erbjudit vårdnadshavare stöd både individuellt och i grupp. Syftet med verksamheten är att ge vårdnadshavare verktyg att stärka sina barn och därmed ge eleverna bättre förutsättningar att klara sina gymnasiestudier och

minska risken för att de utvecklar normbrytande beteende, exempelvis hög skolfrånvaro.

Den lokala elevhälsan på Pauliskolan och Malmö Citadellgymnasium har förstärkts med medarbetare som har särskilt fokus på att arbeta närvarofrämjande.

Antalet frånvaroutredningar beräknades till cirka 60 under 2024 och till drygt 500 under 2025. Frånvaroarbetet följs upp inom ramen för nämndens systematiska kvalitetsarbete.

Brister i efterlevnad av rutin för referenstagning

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidarehantering	Till plan
Brister i efterlevnad av rutin för referenstagning	3. Möjlig	5. Synnerligen allvarligt	15 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka*	Nej
Beskrivning av risk Risk för bristande efterlevnad av rutin för referenstagning vilket kan leda till missvisande referenser med felrekrytering som följd.					
Riskansvarig HR-avdelningen					

Kommentar:

Referenstagning är ett obligatoriskt moment i samtliga rekryteringsprocesser och förvaltningen har rutiner för att säkerställa att det genomförs vid rekrytering. Enligt rutinen inhämtas referenser från minst två källor och valet av referenspersoner behöver vara adekvat utifrån den sökandes CV och den specifika anställningen. Som huvudregel inhämtas referenser från nuvarande och tidigare chefer. Om den sökande tidigare har varit anställd av Malmö stad, ska referenser alltid inhämtas från den dåvarande chefen. Referenstagning ska utgå ifrån en strukturerad referensguide, då det minimerar risken för att mänsklig bias påverkar utfallet. I Malmö stad finns ett digitalt systemstöd Refapp som ska användas vid referenstagning. I systemet finns färdiga referensguider, som kan kompletteras med frågor med utgångspunkt i kravprofil i den aktuella rekryteringen. Referenspersonerna använder BankID för att verifiera sin identitet och systemet varnar om samma IP-adress används av den sökande och referensperson. Referenspersonerna lämnar skriftliga referenser och dessa arkiveras i systemet.

HR-konsult utgör ett verksamhetsnära och konsultativt stöd till rekryterande chefer i hela rekryteringsprocessen, inklusive frågor som rör referenstagning. HR-konsult introducerar nya chefer till rutinen för referenstagning, till det digitala systemet för referenstagning och är behjälpliga med handläggningen av rekryteringen.

Under våren 2026 planeras en kompetenshöjande insats i rekrytering för samtliga chefer, där rutin vid referenstagning kommer att ingå.

Artificiell intelligens

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidarehantering	Till plan
Artificiell intelligens	4. Troligt	4. Allvarligt	16 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka*	Nej
Beskrivning av risk Risk för att vi underskattar möjligheter och utmaningar som följer med AI och risk att vi inte agerar tillräckligt fort för att vara i takt med utvecklingen.					
Riskansvarig Gymnasieutbildningsområdet, vuxenutbildningsområdet, avdelning för ekonomi, fysisk miljö och IT, avdelningen kommunikation, medborgarkontakt och antagning					

Kommentar:

För att AI ska kunna användas effektivt krävs samordning, kompetensutveckling och stödstruktur för både myndighetsutövning och pedagogiskt arbete.

Januari 2025 etablerade förvaltningen en ny enhet för digitalisering och IT. Enheten har under våren 2025 rekryterat två utvecklingssekreterare med bland annat ansvar för artificiell intelligens i syfte att stärka fokus på utveckling inom området.

Under våren 2025 har utvalda skolledare, chefer och medarbetare inom förvaltningen gått kursen AI i offentlig sektor, organiserad av RISE (Research Institutes of Sweden). Utbildningen har gett upphov till samtal och experiment inom förvaltningen och belyser vikten av att ha ändamålsenliga verktyg. En utmaning som identifierats är hur förvaltningens ska kunna arbeta med AI på data med känsliga uppgifter, något som förvaltningen undersöker vidare.

Gymnasie- och utbildningsnämnden beslutade den 8 augusti 2025 om en riktlinje för användning av AI i gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Riktlinjerna syftar till att säkerställa att användningen av AI sker på ett säkert och ansvarsfullt sätt med utgångspunkt i gällande regelverk för personuppgiftshantering, Malmö stads informationsklassning samt EU:s AI-förordning. Riktlinjerna har konkretiserats med en vägledning för anställda respektive elever och i samband med detta har AI-systemen Google Gemini och NotebookLM slagits på för båda målgrupper.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, flera av förvaltningens avdelningar samt en skola har under 2025 tagit del av workshops och/eller föreläsningar om AI, inklusive information om de nya riktlinjerna.

Förvaltningens specialpedagoger ska påbörja en skräddarsydd utbildning om AI i undervisningen och de flesta skolor har påbörjar utbildningsinsatser kring AI i undervisningen. Förvaltningen planerar också strukturerade insatser för att säkerställa att alla lärare har kunskap och möjlighet att använda AI på ett tryggt och säkert sätt i undervisningen.

Bristfällig efterlevnad av rutiner för disciplinära åtgärder

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidarehantering	Till plan
Bristfällig efterlevnad av rutiner för disciplinära åtgärder	4. Troligt	4. Allvarligt	16 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka*	Nej
Beskrivning av risk Risk för bristfällig efterlevnad av rutiner för elevärenden på grund av otillräcklig implementering av rutiner vilket kan leda till att elever inte får sina rättigheter tillgodosedda.					
Riskansvarig Avdelningen hållbarhet och nämnd					

Kommentar:

För att stärka skolornas kunskap om regelverket i 5 kap. skollagen rörande disciplinära åtgärder har förvaltningsjurister under 2025 genomfört en utbildningsinsats riktad till gymnasieskolornas och Komvux skolledare. Utbildningen har haft fokus på regelverk och praxis samt utredningsteknik och beslutsmotivering.

En utbildning för rektorerna inom vuxenutbildning rörande disciplinära åtgärder planeras i december 2025. Utbildningen har tagits fram med utgångspunkt i en analys av avstängningsärenden inom vuxenutbildningen det senaste året. Utbildningen har fokus på genomförandet av sakliga och objektiva utredningar, domar från Förvaltningsrätten i avstängningsärenden samt det nya regelverket om anmälnings- och uppgiftsskyldighet till polisen och andra rättsvårdande myndigheter.

En utbildning för elevassistenter på gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor har genomförts hösten 2025. Fokus för utbildningen har varit de åtgärder som elevassistenter har rätt att vidta för att säkerställa elevernas trygghet och studiero, såsom utvisning och omhändertagande av föremål.

För att tydliggöra regelverket och underlätta hanteringen av disciplinära ärenden, har förvaltningsjurister under våren kompletterat förvaltningens rutin och stödmaterial för arbetet med disciplinära åtgärder samt tagit fram och uppdaterat tillhörande besluts-, utrednings- och dokumentationsmallar. Hösten 2025 har samverkansformer med arbetsmarknads- och socialförvaltningen utvecklats gällande avstängningsärenden. Förvaltningens rutin för disciplinära åtgärder inkluderar därför även information om hur samverkan ska ske vid avstängning på huvudmannanivå.

Förvaltningens jurister erbjuder kontinuerligt stöd till skolledarna i arbetet med att säkerställa korrekt och likvärdig hantering i ärenden rörande disciplinära åtgärder, i syfte att säkerställa efterlevnaden av regelverket och framtagna rutiner. Avstängningar beslutade av rektorer följs upp och rapporteras till huvudman varje månad.

Risk för brister i implementeringen av reformen GY25/Komvux25

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Risk för brister i implementeringen av reformen GY25/Komvux25	4. Troligt	5. Synnerligen allvarligt	20 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka*	Nej
Beskrivning av risk Risk för brister i implementeringen av reformen GY25/komvux25 vilket kan leda till ej uppfyllda lagkrav och inte kunna genomföra myndighetsutövning.					
Riskansvarig Gymnasieutbildningsområdet, Vuxenutbildningsområdet					

Kommentar:

Arbetet med implementering av reformen GY25/Komvux25 följer huvudmannens plan som beslutades av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-05-24 §87. I förvaltningens styrgrupp för implementeringen av Gy25/Komvux25 ingår tre utbildningschefer, fem rektorer, avdelningschef för kvalitet och utveckling samt två strateger. 18 centrala ämnesgrupper (CÄG) med olika uppdrag utifrån ämneskategori och skolform har skapats. Ordförande och vice ordförande för de centrala ämnesgrupperna är rektor eller biträdande rektor och i grupperna ingår representanter från varje skola. De centrala ämnesgrupperna har haft ett centralt planerat innehåll som skolorna sedan har kunnat utgå från i sitt utvecklingsarbete i den egna verksamheten.

Nuläge

Med start i maj och fram till augusti 2025 publicerade Skolverket kommentarer till ämnesplanerna för de gymnasiegemensamma ämnena. Under oktober har Skolverket även publicerat kommentarer på programnivå som också innehåller beskrivningar av

programmets kärna. De centrala ämnesgrupperna har under hösten 2025 genomfört en uppföljning för att säkerställa att CÄG-gruppernas planering stämmer överens med Skolverkets ämneskommentarer. Bedömningen från grupperna är att det stämmer väl överens.

Vidare har följande aktiviteter har förvaltningen hittills genomfört under höstterminen 2025:

- Utbildningskontoret har tagit fram en planering för fortsatta möten i de centrala ämnesgrupperna för läsåret 2025/26.
- De första ämnesbetygen sattes av lärare inom vuxenutbildningen under oktober 2025.
- En gemensam halvdag planeras i november av de centrala ämnesgrupperna för att ta del av vuxenutbildningens erfarenheter av betygsättning enligt ämnesbetygssystemet.
- Två möten har genomförts av de centrala ämnesgrupperna under hösten 2025. Det första tillfället ägnades åt Skolverkets kommentarmaterial vilket publicerades under sommaren 2025.

Statsbidrag för ämnesbetyg

Förvaltningen har ansökt om statsbidrag för implementering av ämnesbetygsreformen. För 2025 har förvaltningen beviljats 843 868 kronor som betalas ut i april och september. Medlen är avsedda att användas för kompetensutveckling, informationsinsatser och handledning.

Planering framåt

Ytterligare två möten för de centrala ämnesgrupperna planeras genomföras våren 2026 och ytterligare en halv gemensam studiedag planeras för gymnasieskolan och vuxenutbildningen i mars 2026.

Vid slutet av vårterminen 2026 har både vuxenutbildningen och gymnasieskolorna satt betyg minst en gång. Förvaltningen planerar att i samband med det skicka ut en enkät till skolorna om arbetet och resultat med införande av ämnesbetygsreformen.

Personuppgifter kommuniceras internt och externt i osäkra kanaler

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidarehantering	Till plan
Personuppgifter kommuniceras internt och externt i osäkra kanaler	4. Troligt	4. Allvarligt	16 	Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms räcka*	Nej
Beskrivning av risk Risk för att personuppgifter kommuniceras internt/externt i osäkra kanaler på grund av avsaknad av riktlinjer och oklarheter kring befintliga krypteringslösningar, vilket kan leda till olovlig spridning av personuppgifter					
Riskansvarig Avdelning för ekonomi, fysisk miljö och IT					

Kommentar:

Risken för att personuppgifter kommuniceras internt och/eller externt i osäkra kanaler berör både förvaltningens arbete med dataskydd och informationssäkerhet. Syftet med dataskyddsförordningen (GDPR) är att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter, samt att säkerställa det fria flödet av personuppgifter inom EU.

I Malmö stad styrs personuppgiftsbehandlingen och informationssäkerhetsarbetet genom centrala riktlinjer som beslutas av kommunstyrelsen och servicenämnden. Riktlinjernas innehåll och de övriga krav som följer av gällande lagstiftning konkretiseras i anvisningar. Övriga nämnder har dessutom möjlighet att besluta om egna styrdokument när detta bedöms som nödvändigt. Gymnasie- och utbildningsnämnden beslutade den 8 augusti 2025 om en riktlinje för användning av AI. Riktlinjens innehåll har konkretiserats i vägledningar för anställdas och elevers användning av AI som beslutats av förvaltningsdirektören. Både riktlinjen och anvisningarna berör behandlingen av personuppgifter vid användningen av AI.

Malmö stad har verktyg som möjliggör en säker kommunikation av personuppgifter både internt och externt. För kommunikation med externa mottagare som myndigheter, regioner och andra kommuner kan Malmö stad använda en tjänst för säker digital kommunikation. Kommunikation med e-post inom Malmö stad kan krypteras. Under hösten 2025 kommer den interna kommunikationen i staden att kompletteras med en tjänst som möjliggör att interna meddelanden skickas med en högre säkerhetsnivå.

Under 2025 har Stadskontoret ett särskilt fokus på åtgärder som syftar till att öka medvetenhet och utbilda personal om informationssäkerhet. I oktober 2025 lanserade Stadskontoret en webbaserad utbildning för medarbetare i staden som bland annat

berör säker användning av e-post och sociala medier. Stadskontoret planerar också att utarbeta en uppdaterad webbaserad utbildning i dataskydd som fokuserar på laglig hantering av personuppgifter.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen planerar en genomgripande översyn av informationssäkerheten i förvaltningen i förhållande till standarden ISO 27001.

Översynen ska utmynna i konkreta åtgärder som tillsammans med stadens utbildningsinsatser förväntas leda till att förvaltningens informationssäkerhetsnivå höjs och att risken för att meddelanden kommuniceras i osäkra kanaler reduceras ytterligare.

Ansvariga

Elena Zukauskaitė Avdelningschef

Anneli Schwartz Förvaltningschef